NN 39/2020 (1.4.2020.), Pravilnik o sustavu obilježavanja plovnih putova i objektima sigurnosti plovidbe

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

830

Na temelju članka 54. stavka 6., a u svezi s člankom 52. stavkom 11. i člankom 53. stavkom 7. Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, broj 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15, 17/19) ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK

O SUSTAVU OBILJEŽAVANJA PLOVNIH PUTOVA I OBJEKTIMA SIGURNOSTI PLOVIDBE

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se vrste i karakteristike objekata sigurnosti plovidbe u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, njihova klasifikacija i kategorizacija, način i uvjeti njihovog postavljanja, održavanja, uklanjanja i deaktiviranja, sustav obilježavanja (balisaže) plovnih putova u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, način i uvjeti uspostave i vođenja registra objekata sigurnosti plovidbe, njegov sadržaj i obveze fizičkih i pravnih osoba koje postavljaju ili održavaju objekte sigurnosti plovidbe.

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1. *AIS AtoN* je stvarni ili virtualni objekt sigurnosti plovidbe od značaja za sigurnost plovidbe koji se elektroničkom oznakom prikazuje na integriranom brodskom grafičkom elektroničkom sustavu,

2. *IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities)* je međunarodno udruženje uprava pomorske signalizacije i sredstava za pomorsku navigaciju,

3. *IEC (International Electrotechnical Commission)* je Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo, organizacija za normizaciju u području elektroenergetike, elektronike i srodnih tehnologija,

4. *IMO (International Maritime Organization)* je Međunarodna pomorska organizacija, specijalizirana ustanova Ujedinjenih naroda za sigurnost i sigurnosnu zaštitu u pomorstvu te sprječavanje onečišćenja s pomorskih objekata,

5. *ITU (International Telecommunications Union)* je Međunarodna telekomunikacijska unija, specijalizirana ustanovaUjedinjenih naroda za informacijske i komunikacijske tehnologije,

6. *Karakteristika svjetla* je jedinstvena svjetlosna oznaka objekta pomorske signalizacije definirana bojom, dometom i ritmom,

7. *Lučka svjetla* su objekti pomorske signalizacije koji označavaju ulaz u luku i mjesta za pristajanje,

8. *ministar* je čelnik ministarstva nadležnog za pomorstvo,

9. *Ministarstvo* je ministarstvo nadležno za pomorstvo,

10. Obalna *svjetla* su objekti pomorske signalizacije kojima se obilježavaju dijelovi obale, prolazi, kanali, prilazi lukama i navigacijske prepreke, izgrađena na istaknutim obalnim ili otočnim dijelovima, pretežito unutarnjih morskih voda,

11. *Objekti pomorske signalizacije* su objekti sigurnosti plovidbe izgrađeni na obali uz more ili morskom dnu, te plutajući objekti postavljeni na moru, s namjenom da omoguće navigatoru određivanje pozicije i sigurnu plovidbu, obilježavaju granice kanala i/ili upozoravaju na opasnosti za plovidbu. Sastoje se u pravilu od nosive konstrukcije (stalni objekti) ili uzgonskog tijela (plutače i zglobno – elastične oznake) obojanih prema nautičkim karakteristikama, a mogu imati karakteristiku svjetla u skladu sa značajem, znak na vrhu, radarski reflektor, RACON, AIS AtoN ili signal za maglu,

12. *Oglas za pomorce* je mjesečna publikacija u kojoj se na hrvatskom i engleskom jeziku objavljuju sve promjene i dopune od značaja za ažuriranje službenih pomorskih papirnatih navigacijskih karata i službenih pomorskih navigacijskih publikacija u izdanju Hrvatskog hidrografskog instituta,

13. *Osobno plovilo* je sredstvo, uređaj ili naprava namijenjena za kretanje nad morem, pod morem i na moru, čiji se poriv ostvaruje mehaničkim pogonom ili energijom vjetra. Osobno plovilo može biti:

1. plovilo na vodomlazni pogon (vodeni skuter) opremljeno motorom s unutarnjim izgaranjem i vodomlaznom pumpom kao glavnim pogonskim uređajem, projektiran na način da osoba ili osobe na njoj sjede, stoje ili kleče na trupu

2. plovilo na zračnom jastuku ili neistisninsko plovilo čiji je trup tijekom plovidbe potpuno iznad površine uslijed djelovanja aerodinamičkih sila opremljeno motorom s unutarnjim izgaranjem, vodomlaznom pumpom ili električnim motorom kao glavnim pogonskim uređajem

3. plovilo koje poriv ostvaruje energijom vjetra (daske za jedrenje, daske za jahanje na valovima, daske za kitesurfing)

4. plovilo na vodomlazni pogon projektiran za kretanje ispod površine mora,

14. *Oznaka* je stalno (zidano), plutajuće, podbodeno, zglobno – elastično i/ili elektroničko sredstvo sustava obilježavanja (balisaže) plovnih putova,

15. *Pomorski* svjetionik je najveći i najznačajniji objekt vizualne pomorske signalizacije koji je klasificiran kao pomorski svjetioniku skladu s odredbama ovoga Pravilnika,

16. *Radarski reflektor* je metalna reflektirajuća konstrukcija koja se po potrebi ugrađuje na objekte pomorske siganalizacije,

17. *RACON je Radarski far odgovarač* – aktivni primopredajnik koji se automatski uključuje pobuđen radarskim snopom s plovnog objekta, te zatim kao predajnik odašilje elektromagnetski signal propisane karakteristike na radarskoj frekvenciji, a po potrebi se ugrađuje na objekte pomorske signalizacije,

18. *Registar* je registar objekata sigurnosti plovidbe,

19. *Sektor vidljivosti svjetla* je područje vidljivosti objekta pomorske signalizacije koje se označava s dva azimuta u smjeru kretanja kazaljke na satu od 000˚ do 360˚,

20. *Sektorska svjetla* predstavljaju stalnu navigacijsku oznaku koja prikazuje svjetlo određenih karakteristika u različitim sektorima vidljivosti svjetla oko objekta pomorske signalizacije na kojem se svjetla nalaze,

21. *Signal za maglu* je zvučni signal koji se ugrađuje na pojedine objekte pomorske signalizacije, a aktivira se u uvjetima ograničene vidljivosti,

22. *Signalne plutače* su plutajući objekti pomorske signalizacije koji označavaju položaj i granice navigacijskih prepreka i plovnih putova, a po potrebi su opremljene odgovarajućim znakom na vrhu,

23. *Signalne postaje* su stalni objekti pomorske signalizacije sa semaforskim svjetlima upravljanim iz centra kojima se označava da je plovidba određenim područjem (u pravilu plovnim kanalima) slobodna odnosno zabranjena,

24. *Signalne oznake* su stalni ili zglobno – elastični objekti pomorske signalizacije, po potrebi opremljeni odgovarajućim znakom na vrhu, izgrađene ili postavljene na obalnom rubu, u moru (na pličinama), a obilježavaju granice plovnih kanala i opasnosti na plovnim putovima koja nisu predviđena za plovidbu tijekom noći,

25. *Signalne oznake pokrivenog smjera* predstavljaju dvije ili više stalnih oznaka, odnosno dva ili više svjetala, na istoj vertikalnoj liniji, omogućujući navigatoru sigurnu plovidbu i/ili određivanje pozicije prema azimutu određenom vertikalom pokrivenog smjera,

26. *Sigurnosna zona* znači područje do 500 metara udaljeno od svake točke vanjskog ruba odobalnog objekta,

27. *Svjetleće oznake* su fiksni ili zglobno – elastični objekti pomorske signalizacije opremljeni sa svjetlom i po potrebi odgovarajućim znakom na vrhu, izgrađene ili postavljene na obalnom rubu, u moru (na pličinama), a obilježavaju granice plovnih kanala i opasnosti na plovnim putovima,

28. *Svjetleće plutače* su plutajući objekti pomorske signalizacije koji označavaju položaj i granice navigacijskih prepreka i plovnih putova, opremljene svjetlom i po potrebi odgovarajućim znakom na vrhu,

29. *Svjetlosni domet* je najveća udaljenost izražena u nautičkim miljama do koje se svjetlo objekta pomorske signalizacije vidi u odnosu na svjetlosnu jakost i meteorološku vidljivost u trenutku motrenja,

30. *VTS služba* je Nacionalna središnjica za nadzor i upravljanje pomorskim prometom VTS Hrvatska, koja je ovlaštena za pružanje VTS usluga i koja ima mogućnost međudjelovanja s pomorskim objektima i reagiranja u promjenjivim plovidbenim okolnostima, a čiji zadatak jest uspostaviti prometno-plovidbeni tijek u kojem svi sudionici pomorskog prometa ostvaruju postavljene ciljeve uz zadovoljavanje uvjeta sigurnosti plovidbe i zaštite okoliša te poštivanje propisa koji se odnose na plovidbu.

II. SUSTAV OBILJEŽAVANJA (BALISAŽE) PLOVNIH PUTOVA U UNUTARNJIM MORSKIM VODAMA I TERITORIJALNOM MORU REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 3.

U unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske plovni putovi obilježavaju se po kombiniranom kardinalnom (osnovnom) i lateralnom (bočnom) sustavu obilježavanja, u skladu s međunarodnim IALA sustavom označavanja – Zona A.

Članak 4.

U unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske oznakama se obilježavaju:

1. bočne granice plovnih kanala
2. prirodne navigacijske opasnosti i druge prepreke za plovidbu (podrtine)
3. navigacijski značajna područja i objekti
4. nove opasnosti za plovidbu.

Članak 5.

(1) Sustav obilježavanja sastoji se od sljedećih vrsta oznaka koje se mogu upotrebljavati samostalno ili u kombinaciji:

1. lateralne (bočne) oznake kojima se obilježava lijeva i desna strana sigurnog plovnog puta i ulazi u luke
2. kardinalne (osnovne) oznake kojima se obilježava sigurna strana plovnog puta
3. oznake usamljene opasnosti oko kojih se nalazi sigurni plovni put
4. oznake sigurnih voda oko oko kojih se nalazi sigurni plovni put, odnosno oznaka kojom se označava siguran plovni put sredinom kanala
5. posebne oznake kojima se obilježava određeno područje, objekt ili zahvat koji je ucrtan i opisan u službenim pomorskim navigacijskim kartama i publikacijama ili objavljen u »Oglasu za pomorce«
6. oznake nove opasnosti za plovidbu
7. ostale oznake, koje uključuju označavanje mostova, označavanje zabranjenog sidrenja, označavanje ograničenja brzine, signalne oznake pokrivenog smjera, sektorska svjetla i pomoćne oznake, koje uključuju oznake lokalnog odnosno lučkog značaja.

(2) Grafički prikazi vrsta oznaka iz stavka 1. ovoga članka prikazani su u Prilogu 1., koji čini sastavni dio ovoga Pravilnika.

Članak 6.

(1) Značenje oznaka iz članka 5. ovoga Pravilnika ovisi o jednoj ili o više karakteristika, i to:

1. danju – o obliku, znaku na vrhu i boji,
2. noću – o boji, sektoru vidljivosti i ritmu svjetla.

(2) Na oznake se mogu postaviti odgovarajuća svjetla, znakovi i/ili uređaji.

Lateralni (bočni) sustav

Članak 7.

(1) Oznakom lateralnog (bočnog) sustava označava se lijeva ili desna strana, odnosno obje strane kanala ili prolaza kojim plovni objekt mora ploviti, te ulazi u luke.

(2) Oznaka na desnoj, odnosno lijevoj strani utvrđuje da plovni objekt mora proći uz oznaku smjerom da mu ona ostaje s desne, odnosno s lijeve strane.

(3) Desna ili lijeva strana određuje se po smjeru koji plovni objekt uzima kad se približava luci, rijeci, ušću ili plovnom putu dolazeći s otvorenog mora.

(4) U kanalima koji se protežu usporedo s općim smjerom obale kopna, a pristupačni su s dviju strana, desna odnosno lijeva strana određuje se prema smjeru kretanja kazaljke na satu.

(5) Ako uzduž obale kanala postoji više istovjetnih oznaka, one mogu biti obilježene rednim brojevima bijelom bojom počinjući od otvorenog mora ili početka plovnog puta, s tim da se na oznakama s desne strane postave neparni, a s lijeve strane parni brojevi.

(6) Na rijekama se desna i lijeva strana označavaju u odnosu prema uzvodnoj plovidbi.

Članak 8.

(1) Oznake lateralnog (bočnog) sustava imaju oblik stošca, valjka, stupa ili motke.

(2) Ukoliko se lijeva ili desna strana označava bez primjene stožastih ili valjkastih oblika, postavljena oznaka treba imati odgovarajući znak na vrhu.

Članak 9.

(1) Oznake desne strane kanala imaju obliku stošca, stupa ili motke obojene zelenom bojom, a mogu imati znak na vrhu u obliku stošca s vrhom prema gore obojen zelenom bojom.

(2) Oznake lijeve strane kanala imaju oblik valjka, stupa ili motke obojene crvenom bojom, a mogu imati znak na vrhu u obliku valjka obojen crvenom bojom.

(3) Modificiranim lateralnim oznakama označava se račvanje plovnog kanala, kojima se označava glavni kanal kao povoljniji plovidbeni put, i to:

1. glavni kanal desno: valjkom, stupom ili motkom obojenim crvenom bojom sa širokim zelenim pojasom. Znak na vrhu može biti crveni valjak.

2. glavni kanal lijevo: stožcem, stupom ili motkom obojenim zelenom bojom sa širokim crvenim pojasom. Znak na vrhu može biti zeleni stožac s vrhom prema gore.

Članak 10.

Svjetla kojima se označavaju strane kanala jesu:

1. na desnoj strani: zeleno svjetlo bilo koje karakteristike

2. na lijevoj strani: crveno svjetlo bilo koje karakteristike

3. modificirane lateralne oznake za označavanje glavnog kanala desno: crveno svjetlo s bljeskovima u grupi (2+1)

4. modificirane lateralne oznake za označavanje glavnog kanala lijevo: zeleno svjetlo s bljeskovima u grupi (2+1).

Članak 11.

Ako se na oznake na stranama kanala upisuju brojevi, oni se upisuju u skladu s odredbom iz članka 7. stavka 5. ovoga Pravilnika.

Članak 12.

(1) Ugrađene konstrukcije svjetala koje su sastavni dio lateralnog (bočnog) sustava boje se bojom karakterističnom za oznake u tom sustavu.

(2) Konstrukcije iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se bojiti bojom čije bi značenje bilo u suprotnosti sa značenjem što ga ta boja ima u ovom sustavu označavanja.

(3) Odredba stavka 1. ovoga članka primijenjuje se i na stalne konstrukcije lučkih svjetala u lučkom području, u kojem slučaju se bojom konstrukcije svjetla određuje strana na kojoj treba ostaviti svjetlo pri prilaženju ili pristajanju. Ako konstrukcija svjetla nije bojena bojom karakterističnom za lateralni (bočni) sustav obilježavanja u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, unutrašnjosti luke može se prilaziti i pristajati bilo s koje strane, u kojem slučaju se bijela boja koristi i za konstrukciju i za samo svjetlo.

Kardinalni (osnovni) sustav

Članak 13.

(1) Oznakom kardinalnog (osnovnog) sustava označavaju se:

1. najdublje vode u području na strani koja je obilježena oznakom

2. sigurna strana kojom treba proći pored opasnosti.

(2) Oznakom kardinalnog (osnovnog) sustava može se obilježiti i važnije mjesto u kanalu, primjerice zavoj, spajanje, račvanje ili završetak neke pličine.

(3) Oznaka kardinalnog (osnovnog) sustava dobiva naziv po kvadrantu na koji se odnosi i označava da treba proći na imenovanoj strani oznake.

Članak 14.

(1) U kardinalnom (osnovnom) sustavu utvrđuju se sjeverni (N), istočni (E), južni (S) i zapadni (W) kvadrant, koji su ograničeni smjerovima NE, SE, SW, NW računajući od središta opasnosti.

(2) Sjeverni kvadrant, ograničen između smjerova NW i NE, označava se:

1. oznakom u obliku stupa ili motke obojenih u gornjoj polovici crnom bojom, a u donjoj polovici žutom bojom

2. znakom na vrhu s dva crna stošca, jedan iznad drugoga, s vrhovima prema gore

3. bijelim svjetlom s vrlo brzim ili brzim bljeskanjem.

(3) Istočni kvadrant, ograničen između smjerova NE i SE, označava se:

1. oznakom u obliku stupa ili motke obojenih crnom bojom, sa širokim vodoravnim žutim pojasom po sredini

2. znakom na vrhu s dva crna stošca, jedan iznad drugoga, s bazom prema bazi

3. bijelim svjetlom s tri vrlo brza bljeska svakih 5 sekundi ili bijelim svjetlom s tri brza bljeska svakih 10 sekundi.

(4) Južni kvadrant, između smjerova SE i SW, označava se:

1. oznakom u obliku stupa ili motke obojenih u gornjoj polovici žutom, a u donjoj polovici crnom bojom

2. znakom na vrhu s dva crna stošca, jedan iznad drugoga, s vrhovima prema dolje

3. bijelim svjetlom sa šest vrlo brzih bljeskova nakon čega slijedi bljesak u trajanju ne manjem od 2 sekunde svakih 10 sekundi ili bijelim svjetlom sa šest brzih bljeskova nakon čega slijedi bljesak u trajanju ne manjem od 2 sekunde svakih 15 sekundi.

(5) Zapadni kvadrant, ograničen između smjerova SW i NW, označava se:

1. oznakom u obliku stupa ili motke obojenih žutom bojom sa širokim vodoravnim crnim pojasom po sredini

2. znakom na vrhu s dva crna stošca, jedan iznad drugoga, s vrhom prema vrhu

3. bijelim svjetlom s devet vrlo brzih bljeskova svakih 10 sekundi ili bijelim svjetlom s 9 brzih bljeskova svakih 15 sekundi.

(6) Znak na vrhu treba biti odgovarajuće uočljive veličine, a stošci moraju biti jedan od drugoga vidljivo odijeljeni.

(7) Brzo bljeskanje je bljeskanje brzinom od 50 ili 60 bljeskova u minuti, a vrlo brzo bljeskanje je bljeskanje brzinom od 100 ili 120 bljeskova u minuti.

Oznaka usamljene opasnosti

Članak 15.

(1) Oznaka usamljene opasnosti ima oblik stupa ili motke obojenih crnom bojom, s jednim ili više širokih vodoravnih crvenih pojaseva.

(2) Oznaka usamljene opasnosti mora imati znak na vrhu s dvije vidno uočljive međusobno odvojene crne kugle koje se postavljaju jedna iznad druge.

(3) Svjetlo oznake usamljene opasnosti je bijelo svjetlo na bljeskove, s po dva svjetlosna bljeska u skupini.

(4) Oznaka usamljene opasnosti može se zaobići sa svih strana.

Oznaka sigurne vode

Članak 16.

(1) Oznaka sigurne vode ima oblik kugle, stupa ili motke, obojenih okomitim crvenim i bijelim prugama.

(2) U slučajevima kada je oznaka sigurne vode u obliku stupa ili motke, znak na vrhu mora biti kugla crvene boje.

(3) Svjetlo oznake sigurne vode je bijelo izofazno svjetlo s pravilnim prekidima ili bijelo svjetlo s jednim dugim bljeskom svakih 10 sekundi ili Morse oznaka A (.-).

Članak 17.

(1) Oznakom sigurne vode označava se:

1. sigurna voda oko oznake

2. središnja linija ili sredina kanala

3. ulaz u kanal, odnosno prilaz kanalu

4. prilaz ušću, luci ili obali.

(2) Oznakom sigurne vode može se zamijeniti lateralna (bočna) ili kardinalna (osnovna) oznaka radi označavanja prilaza obali.

Posebne oznake

Članak 18.

Posebne oznake kojima se označavaju određena područja, objekti ili zahvati koji su ucrtani i opisani u službenim pomorskim navigacijskim kartama i publikacijama, te objavljeni u »Oglasu za pomorce« upotrebljavaju se za označavanje:

1. sustava za prikupljanje hidrometeoroloških i oceanografskih podataka na moru

2. odvajanja prometa, gdje upotreba oznaka predviđenih ovim Pravilnikom može uzrokovati zabunu

3. istovarišta materijala

4. zona vojnih vježbi

5. položenih podmorskih kabela, cjevovoda i ispusta

6. područja sportskih i drugih aktivnosti

7. polja za marikulturu